

תחומין דאורייתא או דרבנן

שמות פרק טז, כט

(כט) ראו כי יקוק נתן לכם השבת על כן הוא נתן לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקמו ביום השביעי:

תלמוד בבלי מסכת עירובין דף יז עמוד א

משנה. ארבעה דברים פטרו במחנה: מביאין עצים מכל מקום ופטורין מרחיצת ידים, ומדמאי, ומלערב.

תלמוד בבלי מסכת עירובין דף יז עמוד ב

ומלערב. אמרי דבי רבי ינאי: לא שנו אלא עירובי חצירות, אבל עירובי תחומין - חייבין. דתני רבי חייא: לוקין על עירובי תחומין דבר תורה. מתקיף לה רבי יונתן: וכי לוקין על לאו שבאל? מתקיף רב אחא בר יעקב: אלא מעתה דכתיב אל תפנו אל האבת ואל הידענים, הכי נמי דלא לקי? - רבי יונתן הכי קשיא ליה! לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין, וכל לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין אין לוקין עליו. אמר רב אשי: מי כתיב אל יוציא? אל יצא כתיב.

רש"י מסכת עירובין דף יז עמוד ב

לוקין על עירובי תחומין - דכתיב אל יצא איש ממקומו ומהכא ילפינן תחומין בפרק מי שהוציא אוהו (עירובין נא, א).

(שבאל) - לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין הוא, דסלקא דעתך אל יוציא הוא, ונפקא לן הוצאה מרשות לרשות מיניה, וההיא אב מלאכה היא, וממיתין עליה.

וכל לאו שניתן לאזהרת - שלא יעשה כן, שמתחייב עליו מיתת בית דין - אין לוקין עליו, אפילו לא התרו בו למיתה והתרו בו למלקות, דהשתא לא מיקטיל - אפילו הכי לא לקי, דלאזהרת מיתה ניתן ולא למלקות. אל יצא כתיב - ואין כאן לשון הוצאת משוי.

תלמוד בבלי מסכת עירובין דף נא עמוד א

אם אינו מכיר או שאינו בקי וכו'. הני אלפים אמה היכן כתיבן? דתניא שבו איש תחתיו - אלו ארבע אמות, אל יצא איש ממקומו - אלו אלפים אמה. מנא לן? - אמר רב חסדא: למדנו מקום ממקום, ומקום מניסה, וניסה מניסה, וניסה מגבול, וגבול מגבול, וגבול מחוץ, וחוף מחוץ. דכתיב ומדתם מחוץ לעיר את פאת קדמה אלפים באמה וגו'. ונילף מקיר העיר וחוצה אלף אמה! - דנין חוף מחוץ, ואין דנין חוף מחוצה. ומאי נפקא מינה? הא תנא דבי רבי ישמעאל: ושב הכהן ובא הכהן - זו היא שיבה זו היא ביאה! - הני מילי - היכא דליכא מידי דדמי ליה, אבל היכא דאיכא מידי דדמי ליה - מדמי ליה ילפינן.

במדבר פרק לה, ב-ה

(ב) צו את בני ישראל ונתנו ללויים מנחלת אחזתם ערים לשבת ומגרש לערים סביבתיהם תתנו ללויים: (ג) והיו הערים להם לשבת ומגרשיהם יהיו לבהמתם ולרכשם ולכל חיתם: (ד) ומגרשי הערים אשר תתנו ללויים מקיר העיר וחוצה אלף אמה סביב: (ה) ומדתם מחוץ לעיר את פאת קדמה אלפים באמה ואת פאת

נגב אלפים באמה ואת פאת ים אלפים באמה ואת פאת צפון אלפים באמה והעיר בתוך זה יהיה להם מגרשי הערים:

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף כז עמוד ב
בו ביום דרש ר' עקיבא: ומדותם מחוץ לעיר את פאת קדמה אלפים באמה וגו', ומקרא אחר אמר: מקיר העיר וחוצה אלף אמה סביב, אי אפשר לומר אלף אמה שכבר נאמר אלפים אמה, ואי אפשר לומר אלפים אמה שכבר נאמר אלף אמה, הא כיצד? אלף אמה מגרש, ואלפים אמה תחום השבת; ר' אליעזר בנו של ר' יוסי הגלילי אומר: אלף אמה מגרש, ואלפים אמה שדות וכרמים.
תלמוד בבלי מסכת סוטה דף ל עמוד ב
בו ביום דרש רבי עקיבא וכו'. במאי קא מיפלגי? מר סבר: תחומין דאורייתא, ומר סבר: דרבנן.

תלמוד בבלי מסכת עירובין דף לה עמוד א
משנה. נתגלגל חוץ לתחום. נפל עליו גל, או נשרף, תרומה ונטמאת; מבעוד יום - אינו עירוב, משחשיכה - הרי זה עירוב. אם ספק, רבי מאיר ורבי יהודה אומרים: הרי זה חמר גמל. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים: ספק עירוב כשר. אמר רבי יוסי: אבטלמוס העיד משום חמשה זקנים על ספק עירוב שכשר.

תלמוד בבלי מסכת עירובין דף לה עמוד ב
וסבר רבי מאיר ספיקא לחומרא? והתנן: ...קסבר רבי מאיר: תחומין דאורייתא נינהו.

רש"י מסכת עירובין דף לה עמוד ב
תחומין דאורייתא - וספיקא דאורייתא לחומרא.

תלמוד בבלי מסכת עירובין דף לו עמוד א
קשיא דרבי יוסי אדרבי יוסי! - אמר רב הונא בר חנינא: שאני טומאה, הואיל ויש לה עיקר מן התורה. - שבת נמי דאורייתא היא! - קסבר רבי יוסי: תחומין דרבנן.

רש"י מסכת עירובין דף לו עמוד א
הואיל ויש לה עיקר מן התורה - די ש טומאה מן התורה, ויש להחמיר בספק טבילתה, להכי אחמור רבנן אף בספק טבילת טומאה דרבנן, דלא ליתי לזלזולי בספק טבילת טומאה דאורייתא.
שבת נמי דאורייתא היא - אתחומין פריך, למימר דתחומין דאורייתא, וכו' עקיבא במסכת סוטה (ל, ב).
ומשני קסבר ר' יוסי תחומין דרבנן - ומשום דלא ליתו לזלזולי בשאר ספיקות דמלאכת שבת ליכא למיגזר, דלא דמו מלאכות לתחומין, אבל טומאות דמו להדדי.

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת עירובין פרק ג הלכה ד
א"ר חנינא כלום אינון פליגין תמן לא מדבריהן וספק דבריהן להקל ועירוב דבר תורה וספק דבר תורה להחמיר. ועירוב דבר תורה רבי יונתן אמר קומי רבי חייה רובה בשם רבי שמעון בי רבי יוסי בן לקוניא

לוקין על תחומי שבת דבר תורה א"ל רבי חייה רובה והלא אין בשבת אלא סקילה וכתר אמר ליה והכתיב [שמות יב ט] אל תאכלו ממנו נא א"ל מה כתיב לא אל כתיב א"ל והכתיב [שם טז כט] שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו ביום השביעי א"ל מה כתיב לא אל כתיב. אמר רבי יוסי בי רבי בון אף על פי כן זה עומד בשמועתו וזה עומד בשמועתו. אמר רבי שמואל בר סיסרטא עירוב עשו אותו כספק חרש. ר' ירמיה בעי עד כדון בקיים ואפילו נשרף. א"ר יוסה קיימתיה כ"י דמר ר' הושעיה הגיעוך סוף תחומי שבת שאינן מחוורין מדבר תורה. רב מנא בעי ניחא לאלפיים אמה אינו מחוור ארבעת אלפיים אמה מחוור הוא. ר' שמעון בר כרסנא בשם ר' אחא אין לך מחוור מכולם אלא תחום שנים עשר מיל כמחנה ישראל:

קרוב העדה מסכת עירובין פרק ג הלכה ד
אר"ח. ל"ק דר"מ אדר"מ דאפילו מאן דמטהר התם אוסר כאן:
כלום. הם פליגי התם בספק טבילה לטומאה דרבנן וספיקו להקל ועירוב דאורייתא הוא וספיקו להחמיר:
ופריך ועירוב דבר תורה. מנא לן:
לוקין. על היוצא חוץ לתחום שבת מדאורייתא דכתיב אל יצא איש ממקומו ומהאי קרא ילפינן תחומין:
אלא סקילה וכתר. אבל לאו אין בו:
הכי גרסינן א"ל והא כתיב שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו ביום השביעי א"ל מה כתיב לא אל כתיב
א"ל והכתיב אל תאכלו ממנו נא מה כתיב לא אל כתיב. וה"פ א"ל רבי יונתן והכתיב אל יצא וגומר הרי
שיש לאו באיסורי שבת א"ל רבי חייא אין לוקין על לאו זה כיון דלא כתיב לא יצא איש וגומר אלא כתיב אל
יצא ואין לוקין על לאוין שנאמרו בלשון אל אמר ליה רבי יונתן והכתיב אל תאכלו ממנו נא דודאי לוקין
והתם מי כתיב לא בתמיה הא כתיב אל ואפ"ה לוקין עליו:
אף על פי כן. שהביא רבי יונתן ראייה מדכתיב אל תאכלו ממנו נא אפילו הכי לא חזר ר"ח וסובר דאין לוקין
על עירובי תחומין ור"י פשיטא דלא חזר:
עירוב עשו אותו כספק חרש. מה ספק חרש בשעת קידושין ואח"כ בדקוהו ומצאוהו שהוא חרש אפ"ה
קידושיו קידושין דמוקמינן ליה אחזקתיה הראשונה שהיה פיקח כשנולד ה"ה ה"נ בעירוב כיון שהניחו
בתוך התחום אף על גב שמצאו אחר כך חוץ לתחום מוקמינן ליה אחזקתו הראשונה:
עד כדון וכו'. עד כאן בשהעירוב קיים איכא לדמותו לחרש אבל אם נשרף העירוב ואינו בעולם איכא
לדמותו טפי לנגע באחד בלילה ובשחר השכים ומצאוהו מת שהוא טמא:
קיימתיה כי האי. הא דמתירין ספק עירוב היינו טעמא כדא"ר הונא:
הגיעוך סוף תחומי שבת. כשתדקדק בתחומי שבת תראה שאינן מדין תורה אלא מתקנת חכמים:
ופריך ניחא אלפים אמה. שאינן מן התורה אבל ארבע אלפים אמה הן מן התורה ואם כן בספק עירוב
שהולך על ידי ארבע אלפים אמה למה אתה מיקל בספיקו:
אין לך מחוור מכולם. שיהא אסור מן התורה אלא שנים עשר מיל כמחנה ישראל שהיתה י"ב מיל הלכך
גם ספק עירוב לקולא:

תלמוד בבלי מסכת שבת דף סט עמוד א

תנן: אבות מלאכות ארבעים חסר אחת, והוינן בה: מנינא למה לי? ואמר רבי יוחנן: שאם עשאן כולן
בהעלם אחד - חייב על כל אחת ואחת. היכי משכחת לה - בזדון שבת ושגגת מלאכות. בשלמא לרבי

יוחנן, דאמר כיון ששגג בכרת אף על פי שהזיד בלאו - משכחת לה כגון דידע לה לשבת בלאו, אלא לרבי שמעון בן לקיש, דאמר עד שישגוג בלאו ובכרת - דידע ליה לשבת במאי? דידעה בתחומין, ואליבא דרבי עקיבא.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף עג עמוד א
אלא אי סבר לה כרבי שמעון בן לקיש דאמר עד שישגוג בלאו וכרת, דידע לה לשבת במאי? דידע לה בתחומין, ואליבא דרבי עקיבא.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קנג עמוד ב
תנן: המחלל את השבת בדבר שחייבין על שגגתו חטאת ועל זדונו סקילה, מכלל דאיכא מידי דאין חייבין על שגגתו חטאת ולא על זדונו סקילה. ומאי ניהו, לאו דמחמר? - לא, תחומין ואליבא דרבי עקיבא

ראשונים:

ספר המצוות לרס"ג
צויתוך בל תפסח בשעריך, נכר, וערל, ותושב לא יכרו עליו, בל תבער, ותצא גבול בשבת, שלשים ושבע מצוות זמן נקוו אליו:

שאלות דרב אחאי פרשת בשלח שאילתא מח
שאילתא דאסי' להון לדבית ישראל לסגויי ביומא דשבתא טפי מן תרי אלפי אמה דכתי' ראו כי יי' נתן לכם את השבת על כן הוא נותן לכם ביום הששי לחם יומי' ותניא שבו איש תחתיו ארבע אמות אל יצא איש ממקומו אלו אלפי' אמה של תחום שבת ואלו ד' אמה דקא אמרינן מאי היא דמאן דאפקוה גוי' או רוח רעה חוץ לתחו' היכא דשבקוה אית ליה ד' אמו' ומאן דמסגי טפי מאלפי' אמה בשבת מלקינ' ליה לסגויי = ללכת

רי"ף מסכת עירובין דף ה עמוד א
ומלערב: אמרי דבי רבי ינאי לא שנו אלא עירובי חצרות אבל עירובי תחומין חייבין דתאני ר' חייא לוקין על עירובי תחומין דבר תורה קשיא ליה לרבי יונתן וכי לוקין על לאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד אמר רב אשי מי כתיב אל יוציא איש אל יצא איש כתיב כלומר יציאה ברגלים בלבד היא ואין בה משום מיתת בית דין אלא באזהרה בלבד היא ולפיכך לוקין עליה וקשיא לן היכי אמרינן הכא לוקין על עירובי תחומין דבר תורה ואנן קיימא לן דליתא לדרבי עקיבא דאמר תחומין מדאורייתא ואשכחינא בגמ' דבני מערבא דגרסינן

הגיעוך סוף תחומי שבת שאינן מחוורין לך דבר תורה ר' מנא בעא ניחא אלפים אמה אינו מחוור ד' אלפים אמה מחוור הוא ר"ש בר ביסנא בשם רבי אחא אמר אין לך מחוור מכולם אלא תחום י"ב מיל כמחנה ישראל נמצאו עכשיו תחומי שבת מהן דרבנן ומהן דאורייתא מאלפים אמה ולמעלה עד י"ב מיל לוקה עליהן מדרבנן ולר"ע לוקה עליהן מדאורייתא דכתיב מקיר העיר וחוצה אלף אמה וגו' וכתוב ומדותם מחוץ לעיר את פאת קדמה אלפים וגו' אי אפשר לומר אלפים אמה שכבר נאמר אלף אמה אלא אלף אמה מגרש ואלפים אמה תחום שבת ורבנן סברי אלף אמה מגרש ואלפים אמה שדות וכרמים מי"ב מיל ולמעלה לוקה עליהם מדאורייתא לדברי הכל דכתיב אל יצא איש ממקומו והיינו י"ב מיל כנגד מחנה ישראל אבל מאלפים אמה ולמטה מותר לדברי הכל ועדיין הקושיא במקומה עומדת שאין לנו עירובי תחומין אלא עד סוף אלפים אמה בלבד ואם הניח עירובו חוץ לאלפים אמה אין עירובו עירוב ואסור לו לצאת חוץ לאלפים אמה אפי' אמה אחת ואם איסור זה מדרבנן הוא לא ילקה עליהם דבר תורה אלא לדברי ר"ע והאי תירוצא לא סליק אליבא דגמרא דילן וקושיא בדוכתיה עד השתא כדקאי קאי:

המאור הקטן מסכת עירובין דף ה עמוד א
ובסוף זה הפרק כתב הרי"ף תחומין יש מהן דאורייתא ויש מהן דרבנן סמך על דברי הירושלמי והניח תלמוד ערוך שלנו דאמרינן בפרק כלל גדול דידיע לה לשבת במאי דידיע לה בתחומין אליבא דר"ע מדשבקינהו לרבנן ואוקמה כיחידאי אלמא לרבנן ליכא תחומין מדאורייתא כלל ותו דאמרינן במס' יום טוב אין רוכבין על גבי בהמה מאי טעמא גזירה שמא יצא חוץ לתחום שמעת מינה תחומין דאורייתא לא גזירה שמא יחתוך זמורה מיהא שמעינן דליכא תחומין מדאורייתא כלל אלא כולם מדבריהם והם הוא שהחמירו בהם במקצת מקומות וסוגיין בכוליה תלמודא (דכולן) [דילן] הכי דליכא תחומין אלא מדרבנן לרבנן דפליגי עליה דרבי עקיבא.

חידושי הריטב"א מסכת עירובין דף לו עמוד א
...ולי נראה דכי פרכינן שבת נמי יש לה עיקר מן התורה [היינו] בתחומי שנים עשר מיל, ופרקינן דקסבר רבי יוסי תחומין דרבנן לגמרי ואפילו של שנים עשר מיל.

ספר החינוך מצוה כד
שלא נצא בשבת חוץ לתחום
ויהי בשלח יש בה מצות לא תעשה אחת, והיא שנמנענו שלא ללכת בשבת חוץ לגבולים ידועים, שנאמר [שמות ט"ז, כ"ט] אל יצא איש ממקומו ביום השביעי, ובא הפירוש עליו שמקומו נקרא כל שאינו מרחיק יותר משלש פרסאות חוץ לעיר. והפרסה ארבעה מילין, והמיל אלפיים אמה. ומודדין משפת הבית החיצון שבעיר אפילו היתה גדולה כנינוה, זהו לדין תורה, אלא שחכמים גדרו גדר ואסרו שלא לילך יותר מאלפיים אמה חוץ לעיר.
משרשי מצוה זו, שנזכר ונדע שהעולם מחודש ולא קדמון, כמו שכתוב בפירוש במצות שבת [שם, כ', י"א] כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בהם וינח ביום השביעי, על כן לזכור הדבר ראוי לנו שננוח במקום אחד, כלומר שלא נלך בדרך רחוק רק דרך טיול ועונג, ובהליכת שנים עשר מילין אין בו טורח רב.

שיטת הרמב"ם

ספר המצוות לרמב"ם מצות לא תעשה שכא
והמצוה השכ"א היא שהזהירנו שלא להלך חוץ לתחום המדינה בשבת והוא אמרו (בשלח יו) אל יצא איש
ממקומו ביום השביעי. ובאה הקבלה שגבול ההליכה שהיא אסורה מה שנוסף על אלפיים אמה חוץ מן
המדינה ואפילו אמה אחת. וללכת אלפיים אמה לכל צד מותר. ולשון מכילתא אל יצא איש ממקומו אלו
אלפיים אמה. ובגמר עירובין (יז ב הוב' סל"ת י) אמרו לוקין על איסורי תחומין דבר תורה. ובמסכתא
ההיא התבארו משפטי מצוה זו:

השגות הרמב"ן לספר המצוות לרמב"ם מצות לא תעשה שכא
כתב הרב והמצוה שלש מאות ועשרים ואחת שנמנענו מלנסוע בשבת והוא אמרו יתעלה אל יצא איש
ממקומו ביום השביעי ובאה הקבלה שגבול הנסיעה הוא מה שנוסף על אלפים אמה חוץ מן המדינה
ואפילו אצבע אחת וללכת אלפים אמה לכל צד הוא מותר ולשון מכילתא אל יצא איש ממקומו אלו אלפים
אמה ובגמר ערובין (יז ב) אמ' לוקין על איסור תחומין דבר תורה. וזה ודאי טעות וקצור במאמר הזה.
שאלו הם דברי רבי עקיבא דאמר אלפים אמה דאורייתא ואין הלכה כמותו. אבל בחבורו הגדול (שבת
רפכ"ז) הודה שאלפים אמה מדברי סופרים אבל אמר שגבול הנסיעה מן התורה שלש פרסאות כנגד
מחנה ישראל. נסמך בו הוא וקצת הראשונים על הירושלמי (ערובין פ"ג סה"ד ברי"ף ספ"ק) שאמר רבי
שמעון בר ביסנא בשם רבי אחא אין לך מחזור מכלם אלא תחום שנים עשר מיל כנגד מחנה ישראל. וגם
זה אינו נכון שאינו כדרך התלמוד שלנו ולא הזכר השיעור הזה בתלמודנו כלל אלא אלפים אמה
דאורייתא לרבי עקיבא ותחומין מדבריהם לרבנן. ובפירוש אמרו במקומות מתלמודנו (סנה' סו א, שבת
סו. א, ע ב, וש"נ) שיש לאו בתחומין אליבא דרבי עקיבא או בהבערה אליבא דרבי יוסי. הא לרבנן אין
בשבת לאו גרידא אלא לאוין שלמלאכה שיש בהם מיתת ב"ד. ועוד יש לנו בזה ראיות [הוב' בחי'
ובמלחמו'] לדחות הסברא ההיא וגם בירושלמי אינו עולה להם בסוף השמועה למי שמטיב בו העיון אלא
שאנחנו נקצר בזה מפני שנתפרש כבר בדברי זולתינו:

רמב"ם הלכות שבת פרק כז הלכה א
היוצא חוץ לתחום המדינה בשבת לוקה שנאמר +שמות ט"ז+ אל יצא איש ממקומו ביום השביעי, מקום
זה הוא תחום העיר, ולא נתנה תורה שיעור לתחום זה אבל חכמים העתיקו שתחום זה הוא חוץ לשנים
עשר מיל כנגד מחנה ישראל, וכך אמר להם משה רבינו לא תצאו חוץ למחנה, ומדברי סופרים שלא יצא
אדם חוץ לעיר אלא עד אלפים אמה אבל חוץ לאלפים אמה אסור, שאלפים אמה הוא מגרש העיר.

מגיד משנה הלכות שבת פרק כז הלכה א

[א] היוצא חוץ לתחום המדינה וכו'. שיעור התחומין שהם אלפים אמה מדבריהם וי"ב מיל דבר תורה הוא מבואר בהלכות סוף פ"ק דעירובין ולמדו שיעור זה די"ב מיל מן הירושלמי וכן הסכמת הגאונים ז"ל לחייב דבר תורה על יותר מי"ב מיל. ויש מן האחרונים ז"ל שחלקו על זה ואמרו בההיא סוגיא דסוף פ"ק (עירובין י"ז:): דלוקין על עירובי תחומין היא לדעת ר"ע דאמר תחומין דאורייתא אבל לרבנן דקי"ל כוותיהו אין שם תחומין כלל מן התורה ואפי' בכמה פרסאות והאריכו להוכיח כן ולדעת זו הסכימו הרמב"ן והרשב"א ז"ל. ודין העיר שהיא כד"א בכמה מקומות מבואר שאין העיר נחשבת:

פירוש המשנה לרמב"ם מסכת סוטה פרק ה משנה ג
[ג] ר' עקיבה סובר כי אסור תחומין דאורייתא ואומר שהן מפורשין בכתוב. ור' אליעזר אומר תחומין דרבנן, כלומר שאין להן גבול בתורה אלא שיעור תחום שבת מדרבנן. והלכה כר' אליעזר בנו של ר' יוסי הגלילי שאומר תחומין דרבנן.

שו"ת הרמב"ם סימן שי

היא אמרנו בזאת התשובה - תחומין דרבנן מאמר סתם ומן הידוע הוא כי התחומין מהם דרבנן ומהם דאורייתא בלי ספק... והיותר נפלא מה שיש באותה התשובה היותו השם יתמיד עזו מצוה אותנו שאין ראוי להוציא הכתוב מפשוטו והוא אל יצא איש ממקומו וכאלו חלקנו אנחנו על זה והלא אמרנו בספר המצות במצוה כ"א ושלש מאות ממצות לא תעשה "שאמרו אל יצא איש ממקומו הוא אזהרה על ההליכה בשבת" והבאנו ראייה מדבריהם לוקין על ערובי תחומין דבר תורה והסכמנו באותו החבור שלא נזכר בו כי אם מצות דאורייתא וזה החבור גם כן מצוי אצלם בבבל ולא בארתי שם הפרש שיש בין אלפים אמה ובין י"ב מיל לפי שאין כוונת אותו הספר לדעת תלמוד המצות אלא ידיעת עניניהם בלבד ואמנם בחבור ביארנו זה כפי כוונת הספר...

Construction
 Not engaging in funeral construction!
 Stay in Place
 מתיבתא - ענין

Home
 לאומאן ציר
 כענין -
 Stay home
 בית
 אלהים - ענין
 יג ע"ש - רב
 נבד ענין - ענין
 ענין
 מלאכה - Not

Feet
 ענין רחוק
 אולמות - יג ע"ש
 ענין - ענין
 ענין

1000 - 2000 - ענין
 4000 - ענין
 12 - ענין - ענין
 ענין

ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין

ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין

ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין

ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין
 ענין - ענין